

Zoznam príloh

Príloha č. 1: Interview so Sydney (prepis rozhovoru)

Príloha č. 2: Interview so Slonom (prepis rozhovoru)

Príloha č. 3: Interview s Mat'om, punkáčom (prepis rozhovoru)

Príloha č. 4: Skinheadi v roku 1969 (obrázok)

Príloha č. 5: Spirit of 69 (obrázok)

Príloha č. 6: Symbolika rasistických Skinheads (obrázok)

Príloha č. 7: Propaganda slovenských WhitePowerSkinheads (obrázok)

Príloha č. 8: Logo SHARP (obrázok)

Príloha č. 9: Logo RASH (obrázok)

Príloha č. 10: Prvomájová demonštrácia, Sofia 2007 (obrázok)

Príloha č. 11: GoodNightAnyside – heslo apolitických Skinheads (obrázok)

Prílohy

Príloha č. 1: Interview so Sydney

1. Kedy si sa prvý krát dozvedel/a niečo o skinheads a aké dojmy to v tebe zanechalo?

O Skinheads som sa prvýkrát dozvedela prostredníctvom Oi! a ska kapiel, asi v 11 - 12 rokoch. Subkultúru apolitických a SHARP (resp. RASH) Skinheads som ako takú ešte veľmi neskúmala, hudobne to preto vo mne zanechalo pozitívne dojmy. V tomto období som vďaka politickým, antifašistickým kapelám začala chápať rozdiel medzi skinheads (SHARP) a náckami (naziskinheads), predovšetkým z hľadiska termínov, keďže v bežnom jazyku sa často zamieňajú a používajú pre obe „krídla“ či subkultúry. Ďalším podnetom bol film AmericanHistory X, ktorý vo mne taktiež zanechal silné dojmy a emócie. O rok – dva neskôr som sa snažila dozvedieť viac aj o subkultúre a jej črtách, najmä čo sa týka identity Skinheads, tradícií, vzniku, životného štýlu a taktiež štýlu obliekania či výzoru.

2.

a) V akom období si sa začal/a identifikovať so subkultúrou skinheads?

S touto subkultúrou som sa nikdy neidentifikovala výhradne, nakoľko som sa vždy považovala za členku viacerých subkultúr, resp. identifikovala som sa s viacerými, ktoré som považovala za spriaznené - v tomto prípade SHARP, ľavicovými Skinheads a punkovou subkultúrou, ktoré pre mňa znamenali takmer identické subkultúry s rozdielom vo vzhľade a histórii, avšak s rovnakými cieľmi. Neskôr ma s touto subkultúrou spájali väčšmi vzhľad než ideové prepojenie (ak hovoríme napr. o tradičných skinheads a prislúchajúcej hudbe, a pod.)

b) Čo bolo pre teba tým prvotným impulzom?

Prvotným impulzom bola pre mňa hudobná stránka, ktorá ma doslova uchvátila a v spomínanom veku sa stala súčasťou mojej identity – či už išlo o hudobné štýly – punk rock, oi!, ska; ruka v ruke s touto stránkou si moju pozornosť získali ostatné aspekty subkultúry – komunita, životný štýl, móda,

atď., ktoré, ako som mala pocit, vyjadrovali moje myšlienky, pocity a túžby a ku ktorým som sa rozhodla patriť.

c) Hlásil/a si sa pred tým k nejakým iným subkultúram, resp. kontrakultúram?

Áno, k spomenutej punkovej subkultúre, resp. politickému ultraľavicovému spektru (neskôr), ak hovoríme o kontrakultúre.

3. Čo pre teba ako pre jednotlivca znamená byť skinheadom/ skinheadgirl?

Z hľadiska značného nepochopenia resp. zámeny subkultúr zo strany majority by som predovšetkým povedala, že byť skinheadom/skinheadgirl neznamená byť náckom, nacionalistom, rasistom či homofóbm a podobne a to už len z dôvodu histórie tejto subkultúry, ktorá vyrástla z černošskej hudby a vznikala naprieč rôznymi najnižšími triedami pracujúcich. Skinheads som vždy primárne vnímala ako subkultúru hrdosti, bratstva a zábavy, spoločných komunitných zvykov a hudby – teda ako apolitickú subkultúru, keďže táto jej tradičná odnož je stále, myslím si, pomerne rozšírená a silná. Takéto vnímanie skinheads je však u mňa do istej miery problematické, pretože apolitickosť tejto subkultúry podľa mňa nie je úplne možná – už len najmenšie zaujatie postoja či prejavenie názoru znamená jej politizáciu a v tomto zmysle sú pre mňa – ešte stále v podstate „apolitickí“- hlavní „reprezentanti“ tejto subkultúry práve SHARP skinheads, ktorí sa rázne vymedzujú voči naziskinheads a teda rasizmu, xenofóbii a iným predsudkom, čo však ešte neimplikuje, žeby sa títo jednotlivci výrazne politicky angažovali. Zaujatie postoja SHARP skinheads chápem ako určitú „nevyhnutnosť“ v rámci tejto subkultúry, najmä vzhľadom na situáciu, ktorá v nej vznikla po vyprofilovaní iných, rasistických a nacionalistických odnoží. Na druhej strane však vítam aj politický aktivizmus a nepovažujem ho za „rušivý“ element tejto subkultúry, či už ide o RASH skinheads alebo iné odnože propagujúce straight-edge, vegánstvo a pod.

4. Do akej miery je pre teba dôležité prepájanie skinheads s politikou?

Ako som už spomenula, mnohé subkultúry – či už ide o punkové, skinheads alebo aj metalové atď. sa nezaobídu bez politizácie, minimálne do určitej miery, nakoľko zaujatie politického postoja je svojim spôsobom manifestáciou týchto subkultúr,

dokonca aj „apolitický postoj“ (ak je vôbec možný) možno označiť za určité politické presvedčenie. Osobne si však nemyslím, žeby bolo možné ho zaujať v neobmedzenej miere. Subkultúra skinheads má, myslím si, vďaka svojej histórii, ale aj jej negatívnym elementom a stále pretrvávajúcim nedorozumeniam a konfliktom v súčasnom verejnom diskurze, veľký potenciál politicky sa angažovať a byť činná – čím odkazujem najmä na SHARP a RASH skinheads. A tento potenciál by mal byť využitý a to nielen voči úhlavnému nepriateľovi tejto subkultúry – náckom, ale aj v rámci iných, sociálnych, triednych konfliktov a samozrejme v boji za spravodlivejšiu spoločnosť napríklad po boku iných subkultúr.

b) Ako sa to v praxi prejavuje?

V praxi sa to môže prejavovať jednak aktivizmom, či už jednotlivcov alebo skupín, členstvom v rôznych organizáciách, zaujímaním postojov – ktoré môžu byť vyjadrené akokoľvek, či už v textoch kapiel alebo na tričkách miestnej skupiny. Je mnoho spôsobov, akým sa subkultúra resp. jej časť môže politicky prejavovať, som presvedčená, že v tomto zmysle je jej najsilnejšou zbraňou dôverné združovanie a organizácia.

5. Je v dnešnej dobe v rámci skinheads vôbec možné uvažovať o apolitickosti?

K tejto otázke som sa vyjadрила už v bodoch 3. a 4., osobne sa prikláňam k názoru, že nie. Jednou vecou je apolitickosť, ktorá je zrejme do 100% miery nemožná u každej sociálnej bytosti, druhou vecou je postoj, ktorý proklamuje ignoranciu politických otázok – myslím si však, že ani tým sa samotní tradiční skinheads nedokážu úplne vyhnúť.

6. Je možné o rasistoch hlásiacich sa k skinheads skutočne uvažovať ako o skinheadoch, alebo sa podľa tvojho názoru jedná o samostatnú subkultúru?

V súčasnosti by som ju považovala určite za samostatnú subkultúru, nakoľko jej črty – ktoré ju konštituujú ako subkultúru sú markantne odlišné od napr. SHARP skinheads, či už ide o zvyky, idey alebo ciele. V 80. – 90. rokoch tento rozdiel nemusel byť tak výrazný, nakoľko sa jednotlivé odnože ešte len kryštalizovali, no myslím si, že v súčasnosti by sa táto dištinkcia mala – najmä zo sociologického hľadiska robiť.

7. *Ako vnímaš hnutie skinheads na Slovensku? Má nejaké špecifiká v porovnaní s inými krajinami?*

Žiaľ v tejto oblasti nemám natoľko obsiahly prehľad, aby som na túto otázku mohla relevantne odpovedať. Z vlastných skúseností vnímam skinheads na Slovensku ako drobnú subkultúru, no nemyslím si, žeby zanikala, práve naopak, je možné, že sa naopak rozrastá. Čo sa týka zastúpenia, najsilnejšími skupinami sú zrejme tradiční a SHARP skinheads, pričom RASH skinheads sú pomerne marginálnou zložkou subkultúry na Slovensku.

b) Aké sú vzťahy medzi jednotlivcami hlásiacimi sa k rozličným vetvám subkultúry?

Ako som už spomenula najvyhrotenejšia situácia je medzi politicky orientovanými skinheads, teda medzi pravicovým a ľavicovým spektrom (aj keď tu už uvažujeme o dvoch rozličných subkultúrach). Stretávam sa však aj s nepriateľskými postojmi SHARP a ľavicových skinheads voči tradičným „apolitikom“, práve z dôvodu ich nevymedzenia sa voči naziskinheads a tendenciám smerujúcim k patriotizmu až nacionalizmu.

8. *A posledná formálna otázka znie, či súhlasíš s uverejnením daného interview v diplomovej práci s názvom Ideologizácia A Fragmentácia Subkultúry Skinheads.*

Áno.

Příloha č. 2: Interview so Slonom

1. *Kedy si sa prvý krát dozvedel/a niečo o skinheads a aké dojmy to v tebe zanechalo?*

Okolo trinástich rokov, skrz informácie o spevákovi Danielovi Landovi, ktorý pôsobil v kapele Orlík. Tá však ovplyvňovala rasistickými a xenofóbnymi názormi, ktoré Landu podľa môjho názoru doteraz úplne neopustili. V tom istom čase som sa začal zaujímať o punkovú hudbu a antifašizmus, pričom už nebol taký problém sa v

článkoch na internete dočítať niečo o koreňoch skinheadskej kultúry a jej apolitických či ľavicových odnožiach. Tieto dojmy boli pozitívne.

2.

a) V akom období si sa začal/a identifikovať so subkultúrou skinheads?

V 14-tich až 15-tich rokoch, aj čo sa týka obliekania. Prvé známosti v rámci subkultúry a prvé koncerty prišli až v 16-tich až 17-tich rokoch.

b) Čo bolo pre teba tým prvotným impulzom?

Práve v tomto by som "impulz" nehľadal, šlo to postupne.

c) Hlásil/a si sa pred tým k nejakým iným subkultúram, resp. kontrakultúram?

Nehlásil. Predtým som počúval (a doteraz počúvam, spoločne s kvantami inej hudby) rap, no hiphopová subkultúra ma nikdy nepriťahovala tak ako tá skinheadská.

3. *Čo pre teba ako pre jednotlivca znamená byť skinheadom/ skinheadgirl?*

Náklonnosť k určitým hudobným štýlom a spôsobu obliekania, futbal, politika, straight-edge životný štýl, hrdosť na to kto si, plno kamarátov, dievčat a spomienok.

4. *Do akej miery je pre teba dôležité prepájanie skinheads s politikou?*

Vzhľadom ku sociálnym koreňom, z ktorých skinheads vzišli, je pre mňa prepájanie tejto kultúry s rôznymi radikálno-socialistickými smermi (komunizmus, anarchizmus..) logickým krokom. Je však hlúposť tieto idey obmedzovať len na subkultúrne prostredie, na politických základoch je potrebné sa organizovať aj mimo neho.

5. *Je v dnešnej dobe v rámci skinheads vôbec možné uvažovať o apolitickosti?*

Subkultúra podľa mňa apolitická je, ale jedinec môže byť apolitický len ťažko. Takže je v poriadku prejavovať svoje politické názory, ak tieto nie sú protikladné ku koreňom skinheadskej kultúry (rasizmus..)

6 *Je možné o rasistoch hlásiacich sa k skinheads skutočne uvažovať ako o skinheadoch, alebo sa podľa tvojho názoru jedná o samostatnú subkultúru?*

Je to oddelená, samostatná subkultúra. A hlavne barikáda medzi nami a nimi má len dve strany.

7. *Ako vnímaš hnutie skinheads na Slovensku? Má nejaké špecifiká v porovnaní s inými krajinami?*

Špecifiká som vzhľadom k medzinárodnosti tejto kultúry asi žiadne nepostrehol. Ale aj preto v nej podľa mňa nacionalizmus nemá miesto. A takisto všade je potrebné sa stavať proti rasizmu, sexizmu, homofóbii, či už v rámci našej scény alebo navonok.

b) *Aké sú vzťahy medzi jednotlivcami hlásiacimi sa k rozličným vetvám subkultúry?*

Osobne nemám problém so SHARP, nech sa aj nazývajú apolitickými. Keď má ale niekto dobré vzťahy s náckami alebo rôzne xenofóbne postoje, nemá podľa mňa v tejto scéne miesto.

8. *A posledná formálna otázka znie, či súhlasíš s uverejnením daného interview v diplomovej práci s názvom Ideologizácia A Fragmentácia Subkultúry Skinheads.*

Áno, súhlasím.

Příloha č. 3: Interview s Mat'om, punkáčom

1. *Kedy si sa prvý krát dozvedel/a niečo o skinheads a aké dojmy to v tebe zanechalo?*

V prvom rade som si to uvedomil, niečo po tom, ako som začal počúvať punkovú hudbu a žiť punkovým spôsobom života (hlavne názory na svet, ktoré som mal vlastné a podobali sa názorom punkových kapiel) vo väčšej miere, čo môže byť cca v 13-14. rokoch. Len si treba uvedomiť, že v tejto dobe aj kvôli médiám, sa informácie o subkultúre skinheads spájali jednoznačne čisto s fašizmom a s ničím iným. Takže my ako mladí punkáči sme sa ich báli aj sme ich odsudzovali.

2.

a) V akom období si sa začal/a identifikovať so subkultúrou skinheads?

Doteraz sa so subkultúrou skinheads neidentifikujem, nepatrím k nim.

b) Hlásil/a si sa pred tým k nejakým iným subkultúram, resp. kontrakultúram?

Vždy som sa hlásil a doteraz sa hlásim k punkovej subkultúre.

3. Čo pre teba ako pre jednotlivca znamená byť skinheadom/ skinheadgirl?

Ja skinhead nie som, nežijem ich životom, neviem to posúdiť. Skôr si o subkultúre prečítam knihy, alebo na internete. Osobne som ich videl pár krát a veľmi sme sa nerozprávali.

4 Do akej miery je pre teba dôležité prepájanie skinheads s politikou?

V tejto dobe čo sa týka politickej situácie vo svete a aj na Slovensku jednoznačne si myslím, že subkultúra skinheads má byť a vždy mala byť a možno v týchto časoch viac politická nakoľko existuje mnoho neonacistických politických strán a skupín proti ktorým nie je žiadna opozícia.

5. Je v dnešnej dobe v rámci skinheads vôbec možné uvažovať o apolitickosti?

Podľa mňa nie. Vyjadril som sa k tomu v predošlej otázke.

6. Je možné o rasistoch hlásiacich sa k skinheads skutočne uvažovať ako o skinheadoch, alebo sa podľa tvojho názoru jedná o samostatnú subkultúru?

Ja neviem. Teraz sa to delí na Oiskinheads a NaziSkinheads a je to dosť metúce nakoľko medzi nimi nie je výzorový rozdiel a často krát človek nevie počas komunikácie o ktorú podskupinu sa jedná a môže prísť ku konfliktu. Hlavne zo strany naziskinheads je nevráživosť voči nám punkáčom, podľa môjho názoru dosť radikálna – slovné a fyzické útoky čo zo strany punkáčov nie je . Podľa mňa na radikálne postavenie proti podsubkultúre NaziSkinheads sú tu práve Oiskinheadi a polomilitantné hnutie antifa.

b) Kto podľa teba tvorí hnutie Antifa? Myslíš si, že v ňom sú aj Skinheadi?

Hnutie antifa tvoria rôzni ľudia a samozrejme ako v každom hnutí sú tam bežní pracujúci ľudia, Oiskinheadi, punkáči, ľudia rôznych rás, sú tam aj ľudia, ktorí to podľa mňa berú ako adrenalínový šport– bitky.

7. *Ako vnímaš hnutie skinheads na Slovensku? Má nejaké špecifiká v porovnaní s inými krajinami?*

Na Slovensku hnutie skinheads podľa mňa prakticky neexistuje. Existujú jedinci hlásiaci sa k tejto subkultúre a pokiaľ aj nejaké väčšie zoskupenie je tak mlčia čo ma serie. Čo ma veľmi serie pretože ako sa správa politická strana ĽSNS na čele s terajším županom BBSK je z môjho pohľadu alarmujúce, neonacistické a hrubé porušenie základných ľudských práv a slobôd.

b) V čom vidíš toto porušenie základných ľudských práv a slobôd?

V čom? Vo všetkom. Už v samotnom logu tejto strany ktoré je logom hlinkovej gardy a v každej vete, ktoréhokoľvek člena. Už samotná webová stránka je čisto fašistická a župné noviny BBSK boli pod nátlakom župana Mariána Kotlebu zmenené zo štandardných červeno - bielych farieb charakterizujúcich BBSK na čierno bielu s článkom o chvále na Jozefa Tisu.

8. *A posledná formálna otázka znie, či súhlasíš s uverejnením daného interview v diplomovej práci s názvom Ideologizácia A Fragmentácia Subkultúry Skinheads.*

Áno.

Príloha č. 4: Skinheadi v roku 1969¹ (obrázok)

---

¹ A clashoftwoworlds in London: skinheads and hippies. Circa 1969. In: *Imgur* [online]. Dátum nevedený [cit. 2015-04-25]. Dostupné z: <http://imgur.com/gallery/TcuZs>

Príloha č. 5: Spirit of '69² (obrázok)

Príloha č. 6: Symbolika rasistických Skinheads³ (obrázok)

<http://rockerek.hu/Frenklin>

²Two tone trojansinheadspiritof 69. In: *Photobucket* [online]. © 2015 [cit. 2015-04-25].

Dostupné http://s2.photobucket.com/user/DevilsDaughter333/media/music_and_lifestyle/b448ec85.jpg.html

³SKINHEAD WHITE POWER: Frenklínképe. In: *Rockerek* [online]. Dátum neuvedený [cit. 2015] Dostupné z: <http://rockerek.hu/kep619154.html>

Príloha č. 7: Propaganda slovenských WhitePowerSkinheads⁴

Príloha č. 8: Logo SHARP⁵

⁴ Verní sebe, s vŕme napred. In: *Google* [online]. dátum neuvedený [cit. 2015-04-27]. Dostupné z: http://t2.aimg.sk/pokec/fotoalbumy/04/o_359284548_09b926ef999074727f386523895b9fef.jpg?t=L2ZpdC1pbi83MjB4NDgw&h=a2CmaAi07AwpeDOKTMQHAg&e=2145916800

⁵ SKINHEAD: The Evolution of a Subculture and Society's View Thereof. In: *The Undisciplined* [online]. 2014 [cit. 2015-04-26]. Dostupné z: <http://theundisciplined.com/2014/07/04/skinhead-the-evolution-of-a-subculture-and-societys-view-thereof/>

Príloha č. 9: Logo RASH⁶

Príloha č. 10: Prvomájová demonštrácia, Sofia 2007⁷

⁶Red and AnarchistSkinheads. In: *RedSkinsCzechoslovakia* [online]. 2014 [cit. 2015-04-26]. Dostupné z: <http://www.redskins.estranky.cz/clanky/odkazy/red-and-anarchist-skinheads.html>

⁷Maydayaroundtheworld. In: *Libcom* [online]. 2007 [cit. 2015-04-26]. Dostupné z: <http://libcom.org/forums/news/mayday-around-world?page=1>

Príloha č. 11: Good Night Anyside – heslo apolitických Skinheads⁸

---

⁸ GOOD NIGHT ANY SIDE. In: *SpiritofTens* [online]. 2013 [cit. 2015-04-29]. Dostupné z: <http://spiritoftens.canalblog.com/archives/2013/02/22/26476300.html>